

LISINSKI
200
GODINA

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!
19/20

GIUSEPPE VERDI
REKVIJEM

U spomen na maestra Vjekoslava Šuteja

Subota, 14. prosinca 2019. u 19.30
Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

Fotografija: Dražen Petrač

GIUSEPPE VERDI

Messa da Requiem za četiri solista, mješoviti zbor i orkestar

I. Requiem – Kyrie

Requiem aeternam (zbor)

Kyrie eleison (solisti, zbor)

II. Sequenza

Dies irae (zbor)

Tuba mirum (zbor)

Mors stupebit (bas)

Liber scriptus (mezzosopran, zbor)

Quid sum miser (sopran, mezzosopran, tenor)

Rex tremendae (solisti, zbor)

Recordare (sopran, mezzosopran)

Ingemisco (tenor)

Confutatis maledictis (bas, zbor)

Lacrimosa (solisti, zbor)

III. Offertorio

Domine Jesu Christe (solisti)

Hostias (solisti)

IV. Sanctus (dvostruki zbor)

V. Agnus Dei (sopran, mezzosopran, zbor)

VI. Lux aeterna (mezzosopran, tenor, bas)

VIII. Libera me (sopran, zbor)

KRASIMIRA STOJANOVA, sopran

ELENA ŽIDKOVA, mezzosopran

TOMISLAV MUŽEK, tenor

MARKO MIMICA, bas

ZBOR OPERE HNK-a u ZAGREBU

AKADEMSKI ZBOR IVAN GORAN KOVAČIĆ

LUKA VUKŠIĆ, zborovođa

ZAGREBAČKA FILHARMONIJA

IVAN REPUŠIĆ, dirigent

Nakon koncerta s umjetnicima razgovara Branimir Pofuk.

Deset je godina prošlo od prerane smrti maestra **Vjekoslava Šuteja** (31. srpnja 1951. – 2. prosinca 2009.), proslavljenog hrvatskog dirigenta koji je vrhunskim interpretacijama oduševljavao publiku diljem svijeta. Već šturi biografski podaci svjedoče o njegovim uspjesima i ugledu – bio je umjetnički ravnatelj i glavni dirigent HNK-a u Splitu (1984. – 1989.), umjetnički ravnatelj Dubrovačkih ljetnih igara, šef dirigent Zagrebačke filharmonije (2003. – 2009.) i redoviti profesor na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Međunarodnu karijeru počeo je na Hollybush festivalu u New Jerseyju (čiji je umjetnički ravnatelj bio od 1989. do 1994.), djelovao je kao glazbeni direktor kazališta *La Fenice* u Veneciji (1990. – 1993.), osnovao je Kraljevski simfonijski orkestar Seville i bio njegov umjetnički ravnatelj (1990. – 1996.), bio je zatim umjetnički ravnatelj Houston Grand Opere (1992. – 1997.), od 1994. redovito je pozivan u Bečku državnu operu, gdje je dirigirao više od stotinu predstava, s Bečkim simfoničarima održavao je bečke božićne koncerte (*Christmas in Vienna*) te nastupao kao gostujući dirigent u mnogim opernim kućama diljem svijeta. Ostvario je niz izvrsnih suradnji s najvećim svjetskim pjevačkim zvijezdama kao što su: Roberto Alagna, Marcello Álvarez, Montserrat Caballé, José Carreras, Plácido Domingo, Cristina Gallardo-Domàs, Angela Gheorghiu, Denyce Graves, Maria Guleghina, Vincenzo La Scola, Salvatore Licitra, Elena Moşuc, Inva Mula, Leo Nucci, Vjacheslav Polozov, Ruggero Raimondi, Andrea Rost, Ramón Vargas, Charles Aznavour, Natalie Cole, Diana Ross, Dionne Warwick i dr. Dobitnik je Nagrade *Milka Trnina*, Nagrade grada Zagreba, Ordena grada Beča, počasni je član španjolske Kraljevske akademije lijepih umjetnosti, kao i počasni građanin Seville. Godine 2010. posumno mu je dodijeljena Nagrada *Porin* za životno djelo.

Maestro Šutej znao je glazbu približiti najširoj publici. Uvijek će se pamtili njegovi gala-koncerti zabilježeni u milijunskim nakladama svjetskih diskografskih izdanja. Odlikovala ga je bogata kreativnost, dinamičnost, snažna dirigentska gesta i umjetnički žar koji su ga činili karizmatičnim umjetnikom, posebice u interpretaciji raznovrsnog opernog repertoara.

Maestru Šuteju u spomen večeras svira njegov bivši orkestar i pjevaju zborovi s kojima je često surađivao, a dirigira njegov nekadašnji student, danas međunarodno priznati dirigent, maestro Ivan Repušić.

IVAN REPUŠIĆ

6

Ivan Repušić (1978.), šef dirigent Minhenskoga radijskog orkestra, prvi stalni gostujući dirigent Njemačke opere u Berlinu, donedavni generalni glazbeni direktor Državne opere u Hannoveru, jedan je od najvažnijih i najuspješnijih hrvatskih dirigenata nove generacije.

Profesionalni rad u njemačkim kulturnim institucijama počeo je u funkciji prvoga kapelmajstora Državne opere Donje Saske u Hannoveru (2010. – 2013.). Nakon nastupa u Njemačkoj operi u Berlinu s Puccinijevom operom *La Bohème* (2011.), imenovan je kapelmajstrom te ugledne operne kuće (od sezone 2012./2013.) u kojoj od 2014. djeluje kao prvi stalni gostujući dirigent. Do danas je ostvario niz uspješnih opernih izvedbi (*Macbeth*, *Tosca*, *Turandot*, *La Bohème*, *Evgenij Onjegin*, *Nabucco*, *Krabuljni ples*, *Traviata*, *Carmen*, *Čarobna frula*, *Lucia di Lammermoor*, *Tannhäuser* itd.). Funkciju generalnoga glazbenog direktora Državne opere u Hannoveru obnašao je od 2016. do 2019. Za to vrijeme dirigirao je brojne premijerne operne naslove (*Salome*, *Faustovo prokletstvo*, *Ukleti Holandez*, *Manon Lescaut*, *Aida* i dr.) i simfonijske koncerte. Kao šef dirigent Minhenskoga radijskog orkestra (od 2017.) ravnao je nizom koncertnih produkcija operâ (*Luisa Miller*, *I due foscari*, *Attila*, *Lastavica*, *Ero s onoga svijeta*...) i orkestralnih djela. U suradnji s vodećim svjetskim solistima, Minhenskim radijskim orkestrom i Zborom Bavarskoga radija snimio je nekoliko nosača zvuka u izdanju vodećih nakladničkih kuća (BR – Klassik, Warner Classics i CPO).

Ravnao je brojnim uglednim orkestrima u Europi i u svijetu (orkestar Njemačke državne opere u Berlinu, Simfonijski orkestar Berlinskoga radija, Simfonijski orkestar *Giuseppe Verdi* iz Milana, Praški simfonijski orkestar, Briselska i Tokijska filharmonija, Slovenska, Panonska i Zagrebačka filharmonija, Češki nacionalni simfonijski orkestar i brojni drugi). Redovito gostuje na europskim festivalima i glasovitim pozornicama, među kojima se izdvajaju dvorana Berlinske filharmonije, bečki Musikverein, berlinski Konzerthaus, Festspielhaus u Baden-Badenu, minhenski Gast eig, Herkulesaal i Prinzregententheater, praška Dvorana *Smetana*, dvorana Kultur- und Kongresszentrum u Luzernu, Festival *Verdi* u Parmi i dr. Kontinuirano nastupa u brojnim uglednim njemačkim opernim kućama, kao što su Hamburška državna opera (*Ljubavni napitak*, *Rigoletto*, *La Bohème*), dresdenska Semperoper (*Čarobna frula*, *Traviata*, *Simon Boccanegra*, *Macbeth*, *Tosca*), Komična opera u Berlinu (*Rigoletto*, *Traviata*), Aalto Musiktheater u Essenu (*Falstaff*) itd. Od Repušićevih posljednjih dirigentskih angažmana valja istaknuti gostovanje u Operi Novog nacionalnog kazališta u Tokiju s Verdijevom operom *Traviata*, a od nadolazećih u prvoj polovici 2020. prve nastupe s Orkestrom Norveške nacionalne opere u Oslu i Simfonijskim orkestrom Frankfurtskoga radija te gostovanja u Hamburškoj državnoj operi (*Tosca*) i Njemačkoj operi u Berlinu (*Ukleti Holandez*, *La Gioconda*).

Dirigiranje je studirao na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u klasama Igora Gjadrova i Vjekoslava Šuteja. Usavršavao se kod uglednih dirigenata poput Jorme Panule, Gianluigija Gelmettija, Kazushija Onoa i Donalda Runniclesa. Profesionalnu karijeru

Fotografija: www.ivanrepusic.com

počeo je kao dirigent u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu (2002.), gdje je obnašao funkcije šefa dirigenta i ravnatelja Opere (2006. – 2009.). U tom je razdoblju ravnao brojnim izvedbama talijanskog, francuskog, ruskog i hrvatskog opernog repertoara (G. Verdi: *Don Carlos*, *Aida*, *Simon Boccanegra*, *Trubadur*, *Nabucco*; G. Puccini: *Sestra Angelica*, *Gianni Schicchi*, *Manon Lescaut*, *La Bohème*; P. I. Čajkovski: *Evgenij Onjegin*; Ch. Gounod: *Faust*; G. Donizetti: *Lucia di Lammermoor*, *Ljubavni napitak*, G. Rossini: *Seviljski brijuč*; R. Leoncavallo: *I Pagliacci*; J. Gotovac: *Ero s onoga svijeta*, J. Hatze: *Povratak* i dr.). Djelovao je kao ravnatelj glazbenog programa dvaju renomiranih hrvatskih glazbenih festivala: Splitsko ljeeto (2006. – 2009.) i Dubrovačke ljetne igre (2009. – 2012.). Od 2005. do danas je šef dirigent Zadarskog komornog orkestra. Uz dirigentske obveze, bio je posvećen i pedagoškom radu na Umjetničkoj akademiji Sveučilišta u Splitu (2004. – 2016.), gdje je stekao zvanje izvanrednog profesora. Za svoja umjetnička postignuća nagrađen je brojnim uglednim hrvatskim priznanjima.

KRASIMIRA STOJANOVA

Krasimira Stojanova jedna je od vodećih sopranistica današnjice, podjednako omiljena kritici i publici. Rođena je u Bugarskoj, studirala je pjevanje i violinu na Glazbenoj akademiji u Plovdivu. Prvi profesionalni nastup održala je 1995. godine u Nacionalnoj operi u Sofiji, gdje je poslije često nastupala u različitim ulogama. Godine 1998. počinje njezina bliska suradnja s Bečkom državnom operom, tumačenjem uloge Rahele u novoj produkciji *Židovke* J. F. Halévyja, koju je prenosila i televizija. Uslijedile su brojne uloge, a posebno je zapamćena kao Grofica u *Figarovu piru*, Micaëla u *Carmen*, Antonia u *Hoffmannovim pričama*, Liù u *Turandot*, Nedda u operi *I Pagliacci*, Mimi u *La Bohème*, Violetta u *Traviati* te Alice u *Falstaffu*. Od tada se njezina međunarodna karijera razvijala iznimno brzo. Nastupala je na pozornicama Metropolitan opere, Kraljevske opere Covent Garden u Londonu, Teatra alla Scala u Milanu, pariške Bastille, Državnih opera u Münchenu, Hamburgu, Dresdenu i Zürichu. Nastupala je i u Operama u Rimu, Barceloni, Amsterdamu, Chicagu, San Franciscu. Godine 2003. prvi je put nastupila na Festivalu u Salzburgu, pjevajući ulogu Antonije u *Hoffmannovim pričama*, i od tada redovito gostuje na tom prestižnom festivalu. Krasimira Stojanova surađuje s uglednim dirigentima, kao što su Daniel Barenboim, Riccardo Chailly, Myung-Whun Chung, Vladimir Fedosejev, Daniele Gatti, Bernard Haitink, Manfred Honeck, Mariss Jansons, Fabio Luisi, James Levine, Zubin Mehta, Riccardo Muti, Seiji Ozawa, Georges Prêtre, Juri Temirkanov, Christian Thielemann ili Franz Welser-Möst. Njezin repertoar obuhvaća široku lepezu uloga, u rasponu od *bel canta*, preko veličanstvenih junakinja Verdijevih i Puccinijevih opera, do onih iz opera Richarda Straussa te slavenskog repertoara. Posvećena je i interpretaciji rjeđe izvođenih naslova, kao što su Verdijeva opera *La battaglia di Legnano*, Donizettijeva *Maria di Rohan*, Meyerbeerovi *Hugenoti* ili Dvořákov *Dmitrij*.

Na koncertnoj pozornici Krasimira Stojanova također je jedna od najtraženijih pjevačica. U njezinu koncertnom repertoaru ističe se Beethovenova *Deveta simfonija*, koju je pjevala na Festivalu u Ravenni pod ravnanjem Riccarda Mutija, zatim u katedrali sv. Pavla u Londonu pod dirigentskim vodstvom sir Colina Davisa; u Vatikanu je to djelo dirigirao Mariss Jansons, a Christian Thielemann vodio je Filharmonijski orkestar iz Münchena. Među koncertnim djelima u kojima redovito nastupa su i Verdijev *Rekvijem*, Beethovenova *Missa solemnis*, Mahlerove *Četiri posljednje pjesme*, Dvořákov *Rekvijem* i *Stabat Mater* te mnoga druga. Solistički CD-ovi *I palpiti d'amor*, *Slavic Opera Arias* i *Verdi Arias*, koje je snimila za izdavačku kuću Orfeo, osvojili su mnoge nagrade. Četvrti CD *Verismo* objavljen je u prosincu 2016. godine. Snimila je i CD *Songs by Puccini* za Naxos. Godine 2009. Krasimira Stojanova nagrađena je titulom *Kammersängerin* Bečke državne opere. U protekle dvije sezone nastupala je u brojnom i raznovrsnom repertoaru: od scenske produkcije Verdijeva *Rekvijema* u Operi u Zürichu, preko *Don Carla* u novoj produkciji, do *Simona Boccanegre* i *Aide* u milanskoj Scali te *Aide* u Metropolitan operi u New Yorku. Uz to, nastupa u operama *Don Carlo*, *Rusalka* i *Kavalir s ružom* u Beču te *Arijadna na Naxosu* u Državnoj operi u Münchenu. Koncertno nastupa u Verdijevu *Rekvijemu* u Scali i Metropolitan operi te u Rossinijevoj *Stabat Mater*, s Riccardom Mutijem i Simfonijskim orkestrom iz Chicaga. Ove sezone, uz operne nastupe, na rasporedu ima niz koncertnih nastupa i recitala, a sljedećega ljeta očekuje ju uloga Else u Wagnerovu *Lohengrinu* na Svečanim igrama u Bayreuthu.

Fotografija: Künstleragentur Seifert

Elena Židkova, ruska mezzosopranistica, pjevanje je studirala u rodnom St. Peterburgu. Karijeru je počela u Deutsche Oper u Berlinu, ulogom Olge u operi *Evgenij Onjegin* Petra Iljiča Čajkovskog. Slijedio je nastup na Bayreuthskom festivalu (Flosshilde i Schwertleite u Wagnerovu *Prstenu*) te suradnje s najpoznatijim dirigentima našega vremena, kao što su Claudio Abbado, Nikolaus Harnoncourt, Christoph von Dohnányi, Daniel Harding i Valerij Gergijev. Godine 2004. prvi je put nastupila u Teatru Real u Madridu, i to kao junakinja Wagnerovih opera – Waltraute u *Sumraku bogova* i Brangäne u *Tristanu i Izoldi*. Velik je uspjeh postigla interpretacijom složenog lika Judith u operi *Dvorac Modrobradog* Béle Bartóka u milanskoj Scali (2008.), a zatim je tu ulogu izvodila u Nizozemskoj nacionalnoj operi, na festivalu Saito Kinen u japanskom gradu Matsumotu pod ravnanjem Seijija Ozawe, u Barbican Hallu u Londonu uz Londonski simfonijski orkestar pod ravnanjem Valerija Gergijeva te u Marijinskom teatru, što joj je donijelo nagradu ruskog teatra *Zlatna maska*. Godine 2009. prvi je put nastupila i u Boljštoj teatru kao Marie u operi *Wozzeck* Albana Berga. Kao Santuzza (*Cavalleria rusticana*) gostovala je u pariškoj Operi Bastille, u Bečkoj državnoj operi s puno je uspjeha interpretirala lik Strane princeze u Dvořákovoj operi *Rusalka*, nastupala je kao Eboli (*Don Carlo*) i Didona (*Trojanci*) u Hamburškoj državnoj operi, kao Ortrud (*Lohengrin*) u Oslu, kao Kundry (*Parsifal*) u Lyonu, Düsseldorfu i Mannheimu, kao Fricka (*Die Walküre*) u Berlinu, Ženevi i Tokiju. Ove je godine posebno zapažena u ulozi Venere u novoj produkciji Wagnerove opere *Tannhäuser* na Svečanim igrama u Bayreuthu.

Fotografija: Vladmira Spindler

Tomislav Mužek jedan je od najuspješnijih hrvatskih opernih pjevača na svjetskim pozornicama. Pjevanje je studirao na Sveučilištu za glazbu i izvedbenu umjetnost u Beču. U sezoni 1999./2000. počinje angažman u Bečkoj državnoj operi, gdje je kao najmlađi član solističkog ansambla nastupao u manjim ulogama. Od 2000. godine, tijekom dviju sezona član je ansambla Gradskog kazališta u Bremenu. Na sceni zagrebačkog HNK-a prvi je put nastupio 2001. kao Alfredo u *Traviati* Giuseppea Verdija. Od 2003. do 2010. godine bio je prvak Opere HNK-a u Splitu. Međunarodnoj afirmaciji mladog hrvatskog tenora osobito su pridonijeli njegovi uspješni nastupi na prestižnoj sceni Bayreuthskog festivala, Bavorske državne opere u Münchenu, Hamburške državne opere, Semperoper u Dresdenu i Državne opere u Berlinu. Godine 2003. prvi je put pjevao pred milanskom publikom, na sceni prestižnog Teatra alla Scala, gdje je pod dirigentskim vodstvom Riccarda Mutija tumačio ulogu Eliezera u blistavoj izvedbi opere *Mojšije i faraon* Gioacchina Rossinija. Na pozornici milanske Scale ponovno je nastupio u produkcijama Händelova *Rinalda* (2005.) i Mozartova *Idomenea* (2009.). Redovito gostuje na pozornicama vodećih europskih opernih kuća, kao što su: Opera Bastille, Théâtre du Capitole iz Toulousea, Grand Théâtre iz Ženeve, Teatro del Maggio Musicale Fiorentino, Teatro Carlo Felice iz Genove, Teatro Real iz Madrida, Teatro Regio iz Torina. Opetovano se iskazuje i kao profinjeni koncertni pjevač na glasovitim koncertnim pozornicama i najuglednijim europskim glazbenim festivalima. Ističu se nastupi u Berlinu i Salzburgu (*Missa solemnis* L. van Beethovena s Berlinskom filharmonijom pod ravnanjem Bernarda Haitinka). Posljednjih se godina afirmirao i kao vrstan tumač *Lieda*; redovito priređuje recitale (Zagreb, Dubrovnik, Bayreuth, Varaždin...). U ožujku 2012. ostvario je nadasve uspješan prvi nastup u Novom nacionalnom kazalištu u Tokiju (*Ukleti Holandez R. Wagnera*). U Bayreuthu 2013. ostvaruje velik uspjeh kao Erik (*Ukleti Holandez R. Wagnera* pod ravnanjem Christiana Thielemanna). Od 2014. stalni je član ansambla Semperopere u Dresdenu, gdje uz ulogu Erika tumači uloge Rodolfa (*La Bohème*), Tamina (*Čarobna frula*), Maxa (*Der Freischütz*), Königssohna (*Die Königskinder*) i Lenskoga (*Evgenij Onjegin*). U Teatru Municipal u São Paulu 2015. prvi je put nastupio kao Lohengrin. Od 2018. nacionalni je prvak opere HNK-a u Zagrebu. Dobitnik je Nagrade *Vladimir Nazor* za 2009. godinu, a iste je godine osvojio Nagradu hrvatskog glumišta za ulogu Fausta u istoimenoj operi Charlesa Gounoda (produkcija HNK-a Split). Nagradu *Tito Strozzi* za najbolje umjetničko ostvarenje u HNK-u u Zagrebu u sezoni 2017./2018. dobio je za ulogu Georga u operi *Ukleti Holandez* Richarda Wagnera. Godine 2019. odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića. Od 2018. docent je pjevanja na Muzičkoj akademiji u Zagrebu.

Fotografija: www.deutscheoperberlin.de

Marko Mimica, bas-bariton snažnoga, tamnog glasa, rođen je u Splitu 1987. Pjevanje je diplomirao na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Osvojio je nagrade na nekoliko pjevačkih natjecanja, među kojima izdvajamo pobjedu na jednom od najuglednijih pjevačkih natjecanja na svijetu, BBC *Cardiff Singer of the World*, godine 2013. Pohađao je Accademiu Rossiniana u Pesaru 2014. godine. Samo godinu dana poslije na Rossinijevu festivalu u Pesaru nastupio je kao Podestá u Rossinijevoj operi *Kradljiva svraka*, a 2016. tumačio je ulogu Douglasa u operi *Žena s jezera*. Tijekom proteklih sezona ostvario je niz velikih uloga u mnogim svjetskim opernim kućama – kao otac Laurent (*Romeo i Julija*) nastupio je u Njemačkoj državnoj operi u Berlinu, bio je Figaro (*Figarov pir*) u Teatru San Carlo u Napulju, Alfonso d'Este (*Lucrezia Borgia*) u Bilbau i Valenciji, Escamillo (*Carmen*) i Banco (*Macbeth*) u Teatru Massimo u Palermu i Teatru Regio u Torinu, Mustafa (*Talijanka u Alžiru*) u Kraljevskoj operi u Muscatu (Oman), Orveso (*Norma*) i Lord Sidney (*Putovanje u Reims*) u Teatru Filarmonico u Veroni. Uz to, kao član ansambla u Njemačkoj državnoj operi u Berlinu, gdje je djelovao od 2011. do 2016., nastupao je kao Raimondo (*Lucia di Lammermoor*), Don Basilio (*Seviljski brijač*), Talbot (*Maria Stuarda*), otac Lorenzo (*Capuleti i Montecchi*), Celio (*Zaljubljen u tri naranče*), Colline (*La Bohème*), Pistola (*Falstaff*), Oroveso (*Norma*), Ferrando (*Trubadur*).

Sljedeće godine nastupit će kao Ramfis (*Aida*) u Barceloni, kao Rodolfo (*Mjesečarka*) u Liégeu, kao Duh (*Hamlet*) u Veroni te kao Don Basilio (*Seviljski brijač*) u Torinu.

Fotografija: www.wzgf.hr

Zagrebačka filharmonija je orkestar s gotovo stoljeće i pol dugom tradicijom vrhunskog muziciranja u Zagrebu i Hrvatskoj. Promicatelj je glazbene umjetnosti diljem Hrvatske i kulturni ambasador Hrvatske u svijetu. Zaštitni je znak grada u kojem djeluje, glazbena institucija koja utjelovljuje urbanu sliku Zagreba kao srednjoeuropskog središta glazbe, umjetnosti i kulture, u kojemu je daleke 1871. počela profesionalna orkestralna aktivnost. Godine 1920. orkestar je dobio naziv koji i danas nosi. Cijelo je vrijeme u hrvatsku prijestolnicu donosio najbolju klasičnu glazbu, a njegovu povijest pisali su prvorazredni šefovi dirigenti: Friedrich Zaun, Milan Horvat, Lovro von Matačić, Mladen Bašić, Pavle Dešpalj, Kazushi Ono, Pavel Kogan, Alexander Rahbari i Vjekoslav Šutej. Mnogi proslavljeni dirigenti nastupali su sa Zagrebačkom filharmonijom: Leopold Stokowski, Paul Kletzki, sir Malcom Sargent, Kurt Sanderling, Carlo Zecchi, Jean Martinon, Milan Sachs, Krešimir Baranović, Boris Papandopulo, Stjepan Šulek, Milko Kelemen, Igor Stravinski, Krzysztof Penderecki i drugi. U bližju prošlosti gostovali su: Dmitrij Kitajenko, Lorin Maazel, Leopold Hager, Valerij Gergijev, sir Neville Marriner. Gostovali su i veliki solisti: Yehudi Menuhin, Antonio Janigro, Mstislav Rostropovič, Leonid Kogan, Luciano Pavarotti, Ivo Pogorelić, Montserrat Caballé, Alexander Rudin, David Garrett, Julian Rachlin, Shlomo Mintz i mnogi drugi. Sezoni 2011./2012. obilježilo je intenziviranje suradnje s maestrom Dmitrijem Kitajenkom, jednim od najvećih dirigenata današnjice, koja traje sve do danas. Njegovim djelovanjem na mjestu umjetničkog savjetnika Zagrebačke filharmonije počelo je novo razdoblje u povijesti orkestra, obilježeno novim umjetničkim poletom, zapaženim glazbenim postignućima i planiranim velikim koncertnim i diskografskim projektima. U srpnju 2012. godine u Areni Zagreb orkestri Zagrebačke i Slovenske filharmonije s osmero vokalnih solista i zborom sastavljenim od gotovo tisuću pjevača iz Hrvatske i Slovenije, pod vodstvom slavnoga ruskog dirigenta Valerija Gergijeva, izveli su glazbeni megaspektakl, *Simfoniju tisuća* Gustava Mahlera. Zagrebačka filharmonija nastupala je u gotovo svim zemljama Europe, u Rusiji, SAD-u, Meksiku, Japanu, Omanu, Kini i Argentini. Redovito sudjeluje na Dubrovačkim ljetnim igrama i Muzičkom biennalu Zagreb. U veljači 2016. orkestar je nastupio i na najprestižnijoj američkoj glazbenoj adresi, njujorškom Carnegie

Hallu. Tri godine zaredom Zagrebačka filharmonija bila je pozivana da održi svečane koncerte na novogodišnje jutro u Salzburgu. Zagrebačku filharmoniju krase i bogata diskografija, ovjenčana brojnim nagradama, poput hrvatske diskografske nagrade *Porin* i izdanja za cijenjene hrvatske i svjetske diskografske kuće (Virgin Classics, Deutsche Grammophon, Naxos, Oehms Classics). Godine 2017. i 2018. Zagrebačkoj filharmoniji dodijeljena je Nagrada grada Zagreba kao visoko javno priznanje za izvanredne zasluge u promicanju glazbe i kulture. Pod vodstvom počasnog prvog dirigenta Davida Danzmayra te umjetničkog savjetnika, maestra Dmitrija Kitajenka, Zagrebačka filharmonija nastavlja uspješnu koncertnu djelatnost.

Fotografija: www.hnk.hr

Zbor Opere Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu osnovan je 1870. godine kao stalni operni zbor, utemeljenjem Opere u Zagrebu, u vrijeme ravnateljstva Ivana pl. Zajca. Zbor je u to vrijeme imao trinaest muških i trinaest ženskih članova. Od početka je sudjelovao u opernim, ali i u operetnim predstavama koje su se održavale u matičnoj zgradi i u Malom kazalištu na Tuškancu. Iako je Opera imala prekida u svojem djelovanju, repertoar se održavao povremenim nastupima, pa se operni zbor neprestano razvijao. Tijekom desetljeća zbor je sudjelovao u brojnim opernim izvedbama koje tvore golem opus u kojem su zastupljena gotovo sva svjetska i hrvatska operna djela te mnoge praižvedbe hrvatske glazbe. Svoju kvalitetu Zbor je pokazao i na brojnim svjetskim turnejama i gostovanjima, od Tokija do Berlina, a osobitu čast doživio je pozivom Herberta von Karajana da jednu sezonu bude u Salzburgu stalni zbor u sklopu opernih izvedbi. Osim gostovanja i nastupa s nacionalnom Operom, Zbor Hrvatskoga narodnog kazališta u nekoliko je navrata samostalno nastupao u Francuskoj (Montpelier, Arles, Nancy) i Italiji, dok su pojedini članovi zbora bili pozivani kao gosti u brojne europske zemlje.

Akademski zbor Ivan Goran Kovačić utemeljen je 1948. godine. Zbor su vodili ugledni hrvatski glazbenici: Mladen Jagušt, Duško Prašelj, Lovro Županović, Adalbert Marković, Dinko Fio, Vladimir Kranjčević i Saša Britvić. Od početka 2003. godine umjetnički je voditelj Luka Vukšić. Asistenti umjetničkog voditelja su Veton Marevci i Stjepan Vuger. Zbor je nastupao pod ravnanjem najvećih domaćih i svjetskih

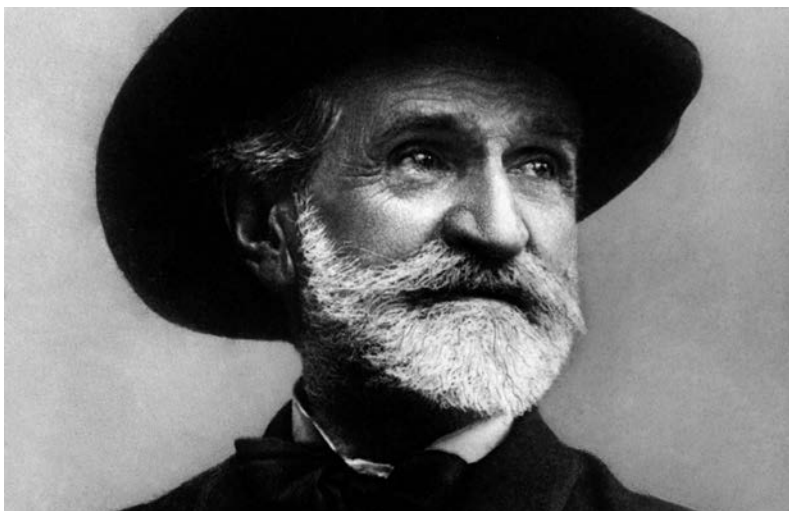
Fotografija: www.igk.hr

glazbenika. Među njima su Lovro von Matačić, Milan Horvat, Zubin Mehta, sir Yehudi Menuhin, Krzysztof Penderecki, Lorin Maazel, Ennio Morricone, Noam Sheriff, Gerd Albrecht, Kazushi Ōno, Alun Francis, Hans Graf, Kurt Masur, Dmitrij Kitajenko, Valerij Gergijev i sir Neville Marriner. Među solistima koji su pjevali s *Goranovcima* su pjevačke legende Vladimir Ruždjak, Ruža Pospis-Baldani, Ruggiero Raimondi, José Carreras, Andrea Bocelli, Inva Mula i mnogi drugi. Zbor je ostvario mnogobrojna inozemna gostovanja u Austriji, Bosni i Hercegovini, Francuskoj, Italiji, Izraelu, Kini, Koreji, Mađarskoj, Makedoniji, Meksiku, Nizozemskoj, Njemačkoj, Portugalu, SAD-u, Slovačkoj, Sloveniji, Vatikanu i Velikoj Britaniji, a nastupao je na međunarodnim festivalima *Maggio Musicale Fiorentino*, *Settembre musica* u Torinu, *Flaneries musicales* u Reimsu, Bečkim svečanim tjednima, XXI. Festivalu francuske glazbe u La Chaise-Dieuu, na Festivalu u Ljubljani, Varaždinskim baroknim večerima, Dubrovačkim ljetnim igrama i Pulskom ljetu. Među orkestrima s kojima je Zbor nastupao su Bečki simfoničari, Moskovska državna filharmonija, Orkestar Gradskog kazališta u Firenci, Orkestar Nacionalne opere u Monte Carlu, Litavski nacionalni simfonijski orkestar, Izraelski simfonijski orkestar, Simfonijski orkestar iz Barija, Orkestar glazbene mladeži Njemačke, Slovenska i Sarajevska filharmonija. Zbor kontinuirano surađuje sa Zagrebačkom filharmonijom, Simfonijskim orkestrom HRT-a i Hrvatskim baroknim ansambлом. Visoki interpretativni dosezi Akademskog zbora *Ivan Goran Kovačić* potvrđeni su brojnim nagradama i priznanjima, među kojima izdvajamo Rektorovu nagradu Sveučilišta u Zagrebu, Nagradu grada Zagreba i Nagradu *Vladimir Nazor*.

Luka Vukšić (Zagreb, 1976.) studij dirigiranja završio je 1999. godine u klasi maestra Igora Gjadrova na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Poslijediplomski studij završio je na katedri za orkestralno dirigiranje Akademije *Ferenc Liszt* u Budimpešti, u klasi maestra Ervina Lukácsa i Tamása Gála. Usavršavao se na seminarima Ronalda Zollmana, Jurija Simonova i Konrada von Abela. Dobitnik je Nagrade Hrvatske glazbene mladeži *Ivo Vuljević* za najuspješnijeg

mladog glazbenika 2000. godine, od kada djeluje kao stalni dirigent Akademskoga zbora *Ivan Goran Kovačić*. Od 2001. godine kao korepetitor, zborovođa i dirigent redovito surađuje sa Zborom HRT-a. Od svibnja 2016. zborovođa je u Operi HNK-a u Zagrebu. S Akademskim zborom *Ivan Goran Kovačić* i Zborom HRT-a izveo je brojna djela hrvatskog i svjetskog zbornog repertoara. Kao zborovođa surađivao je s istaknutim dirigentima, poput sir Nevillea Marrinera, Krzysztofa Pendereckog, Dmitrija Kitajenka, Milana Horvata, Vladimira Kranjčevića, Nikše Bareze, Uroša Lajovica, Ennija Morriconea, Stevena Sloanea, Noama Sheriffa, Pavela Kogana, Aluna Francisa, Leopolda Hagera, Michaela Schönwandta i Justusa Frantza. Kao dirigent je nastupao s vodećim hrvatskim orkestrima (Zagrebačka filharmonija, Simfonijski orkestar HRT-a, Dubrovački simfonijski orkestar, Hrvatski barokni ansambl i Riječka filharmonija). Velik broj njegovih nastupa emitiran je na radiju i televiziji. Redovito i vrlo uspješno nastupa i u inozemstvu: u Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Makedoniji, Austriji, Mađarskoj, Slovačkoj, Meksiku i drugdje.

Giuseppe Verdi (1813. – 1901.)

„Obožavam umjetnost. Kad sam sâm sa svojim notama, srce mi udara, a suze naviru na oči. Toliko emocija i takvu radost gotovo ne mogu podnijeti...“ rekao je Giuseppe Verdi, jedan od najvećih i najutjecajnijih opernih skladatelja svih vremena. Svojim je djelima još za života stekao golemu slavu i kulturni status. Bio je nevjerojatno nadahnut melodičar koji je glazbom, ponajprije pjevom, nepogrešivo znao pokrenuti najdublje ljudske emocije, izazvati suze, smijeh ili srdžbu i potpuno ovladati ljudskom dušom. Uz to, stjecajem političkih okolnosti, u duhu borbe za ujedinjenje Italije, Verdijeva je glazba postala simbolom talijanskoga nacionalnog identiteta.

Skladatelj je život bio pun uspona i padova, dubokih emotivnih kriza, ali i sjajnih uspjeha. Zanimljivo je da je rodni list toga velikog talijanskog sina napisan na francuskom, jer je Verdijevo rodno mjesto, La Roncole pokraj Busseta, početkom 19. stoljeća bilo pod Napoleonovom vlašću, a zatim i pod austrijskom. Za odlazak u Milano trebao je putovnicu.

Živio je u vrijeme talijanskog preporodnog pokreta, romantični zanos njegovih opera često su djelovali snažno kao i politički proglašeni, njegovo je ime korišteno kao akronim u čast budućem vladaru Kraljevine Italije – Viva V(ittorio) E(manuele) R(e) D'(Italia). Doživio je ujedinjenje Italije, a vrhunac njegove političke djelatnosti bio je zastupnički mandat u prvom talijanskom parlamentu u Torinu.

Verdi je glazbenu naobrazbu počeo u Bussetu, gdje je poslije djelovao kao *maestro di cappella*. S 19 godina neuspješno se pokušao upisati na Konzervatorij u Milanu (koji danas ponosno nosi njegovo ime), pa je pohađao privatne satove kompozicije kod Vincenza Lavigne. Početak Verdijeve karijere u Bussetu obilježen je osobnom tragedijom. Godine 1836. oženio se Margheritom Barezzi, a njihovo dvoje djece umrlo je u ranoj dobi u sljedeće dvije godine. Mladi se par preselio u Milanu 1839. Verdi je uspješno debitirao u milanskoj Scali operom *Oberto, conte di San Bonifacio*. Samo godinu dana poslije umrla je i njegova voljena supruga. „Bio sam uvjeren da mi umjetnost neće donijeti utjehu i odlučio sam da više neću skladati“, pisao je Verdi sjećajući se toga vremena. Ipak, 1842. sjajan je uspjeh postigao operom *Nabucco*. Nastavio je skladati, a desetak godina poslije, glasovitim opernim trolistom – *Rigoletto*, *Trubadur* i *Traviata* ostvario je remek-djela koja i danas čine okosnicu repertoara opernih kuća diljem svijeta. Nadarena sopranistica Giuseppina Strepponi, koja je pjevala naslovne uloge u ranim Verdijevim operama, postala je njegova životna pratilja, a poslije i supruga.

Od 26 Verdijevih opera, sve koje je skladao poslije *Rigoletta* neprestano su prisutne na svjetskim opernim pozornicama. Međunarodni je uspjeh potvrdio operom *Aida*, praižvedenom u Kairu u povodu otvaranja Sueskog kanala. U poznim je godinama skladao manje, no novi je vrhunac ostvario operom *Otello*, a od operne se pozornice oprostio genijalnim *Falstaffom* koji je napisao u dobi od 80 godina. Verdijev posljednji ispraćaj bio je jedan od najvećih javnih događaja u povijesti Italije. Oko 300.000 ljudi odalo mu je počast na ulicama Milana, kuda je prolazila pogrebna povorka. Zbor od 800 pjevača predvođen maestrom Arturoom Toscaninijem pjevao je dirljiv napjev *Va, pensiero* iz opere *Nabucco*, koji je u ujedinjenoj Italiji bio cijenjen koliko i nacionalna himna, a zatim je izveden *Miserere* iz *Trubadura*.

Giuseppe Verdi rođen je u vrijeme kad je Beethoven bio na vrhuncu stvaralačke snage, iste godine kad i Richard Wagner, te je bio suvremenik Brahmsa i Čajkovskog. Kao skladatelj nastavljao je stvaralački put Bellinija, Rossinija i Donizettija te je talijansku opernu tradiciju snagom imaginacije doveo do novog uzleta, koji se ponajprije očituje u snazi dramatskog izraza i u majstorskom prožimanju vokalnih i instrumentalnih elemenata.

Između *Aide* (1871.) i *Otella* (1887.) stanka je od 16 godina u kojoj maestro nije napisao ni jednu operu. No u tom razdoblju nastaju dva remek-djela drugačijeg sadržaja – jedini gudački kvartet i **Rekvijem**.

„Napustio nas je veliki čovjek! Bio je najpoznatiji i najutjecajniji glazbenik svojega vremena, bio je ponos Italije! Kad nam ode i drugi velikan, tko će ostati?“ napisao je Giuseppe Verdi 13. studenoga 1868. u povodu smrti Gioacchina Rossinija. Drugi slavni Talijan kojega je spomenuo bio je književnik Alessandro Manzoni. Četiri dana poslije Verdi je svojem izdavaču Giuliju Ricordiju predložio da prvu obljetnicu Rossinijeve smrti obilježi izvedbom novog *Rekvijema* u Bologni. Prema Verdijevu prijedlogu, autori *Rekvijema* bili bi vodeći talijanski skladatelji – Verdi i još dvanaestorica, pri čemu bi svaki potpisao jedan stavak. *Misa za Rossinija* bila je naručena, skladana, ali ne i izvedena. Dirigent je odustao, a Verdi je u doba njezina nastanka već radio na novoj velikoj narudžbi, na operi *Aida*. Autograf *Mise za Rossinija* pohranjen je u Ricordijevoj arhivi u Milanu. No Verdijev doprinos toj skladbi, stavak *Libera me*, nekoliko godina poslije ponovno je počeo zaokupljati skladatelja. Poslije

smrti Alessandra Manzoni, 22. svibnja 1873., Verdi je odlučio skladati *Rekvijem* i njegovom izvedbom obilježiti prvu obljetnicu književnikove smrti. „Puno riječi, ali bez imalo osjećaja“, komentirao je Verdi novinske napise nakon Manzonijske smrti. On sam, odlučio je glazbom izraziti istinu, onu istinu o kojoj je Manzoni tako maestralno pripovijedao u romanu *Zaručnici*, koji je Verdi uvijek iznova čitao s istinskim udivljenjem. Praizvedba *Rekvijema* 22. svibnja godine 1874. u crkvi sv. Marka u Milanu bila je velik Verdijev uspjeh i vrijedan spomendar Manzoni. Bila je to izvedba, kako je sam skladatelj rekao, „dostojna naše domovine i čovjeka za kojim žalimo.“ *Rekvijem* je uskoro postao najčešće izvođeno Verdijevo djelo, a nakon Milana, skladatelj je ravnao izvedbama u Parizu, Londonu, Beču i Kölnu.

Verdijev se *Rekvijem* razlikovao od prethodnih takvih djela – dvaju Cherubinijevih, Paisiellova, Mozartova i Berliozova, koje je skladatelj vjerojatno poznavao. Prema izboru stavaka, ali i rasporedu nastupa zbora i solista, najslušaniji je *Misa za Rossinija*. No ono što *Misa za Rossinija* zbog mnoštva autora nije mogla imati – cjelovitost i jedinstvo – Verdi je uvelike ostvario u *Rekvijemu*.

Cijela je skladba podijeljena u tri dijela. Tekst prvog dijela (do stavka *Liber scriptus*) u trećem je licu i opisuje zastrašujuće događaje sudnjega dana. Središnji dio (od stavka *Quid sum miser* do stavka *Confutatis*) molba je prestrašenog grešnika za spas duše. Tekst je u prvom licu i iznose ga solisti, čime uvelike dobiva na uvjerljivosti. Završni dio (od *Lacrimosae*) jest sinteza. Tekst je pisan u prvom i trećem licu, izmjenjuju se solisti i zbor. Sva tri dijela povezana su tematskim materijalom stavka *Dies irae*. Iako je upotrijebio prije nastali stavak *Libera me*, Verdi ga je novim instrumentalnim uvodom motivički povezoao sa stavkom *Dies irae*.

Verdijev *Rekvijem* nije samo glazbeni spomendar Manzoni; odraz je Manzonijske svjetonazora, koji je Verdiju bio iznimno blizak. Odraz nedogmatskog promišljanja o smrti, svijesti o prolaznosti, traganja za istinom. *Rekvijem* sadrži i operni *belcanto* i duboko duhovnu meditaciju o smrti, snažne *a cappella* dijelove, velike fuge i gotovo svjetovni ushit spasenja nalik na sjajni operni finale. U *Rekvijemu* Verdi nije samo apsolutni vladar zvuka, nego vladar duše u kojoj se strah od prokletstva miješa sa svjetlom nade, vjerom u oprost i vječni život. Pluralnost Verdijeva glazbenog izričaja čini tu glazbenu i duhovnu dramu čak i danas iznimno aktualnom. Kad mu je bilo 87 godina, na pitanje koje djelo u svojem opusu smatra najvažnijim, Verdi je, unatoč nizu opernih partitura ispunjenih prekrasnim arijama i majstorski osmišljenim dramatskim događajima, izdvojio tek jedno djelo – *Rekvijem*.

Giuseppe Verdi *Messa da Requiem*

Requiem – Kyrie

Zbor

Requiem aeternam dona eis, Domine;
et lux perpetua luceat eis.
Te decet hymnus, Deus, in Sion,
et tibi reddetur votum in Jerusalem.
Exaudi orationem meam:
ad te omnis caro veniet.

Solisti, zbor

Kyrie eleison.
Christe eleison.
Kyrie eleison.

Pokoj vječni daruj im, Gospodine,
i svjetlost vječna svjetlila njima.
Tebi, Bože, dolikuje pjesma na Sionu
i tebi se ispunja zavjet u Jeruzalemu.
Usliši moju molitvu:
tebi dolazi svako tijelo.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.

II. Sequenza

Zbor

Dies irae, dies illa,
solvet saeculum in favilla,
teste David cum Sibylla.

Quantus tremor est futurus,
quando iudex est venturus,
cuncta stricte discussurus!

Tuba mirum spargens sonum,
per sepulcra regionem,
coget omnes ante thronum.

Bas

Mors stupebit et natura,
cum resurget creatura,
judicanti responsura.

Mezzosopran, zbor

Liber scriptus proferetur,
in quo totum continetur,
unde mundus iudicetur.

Iudex ergo cum sedebit,
quidquid latet apparebit:
nil inultum remanebit.

Sopran, mezzosopran, tenor

Quid sum miser tunc dicturus?
Quem patronum rogaturus,
cum vix justus sit securus?

Solisti, zbor

Rex tremendae majestatis,
qui salvandos salvas gratis:
salva me, fons pietas.

Sopran, mezzosopran

Recordare, Jesu pie,
quod sum causa tuae viae:
ne me perdas illa die.

Quaerens me, sedisti lassus;
redemisti crucem pacem:
tantus labor non sit causas.

Juste iudex ultionis:
donum fac remissionis
ante diem rationis.

Tenor

Ingemisco tamquam reus,
culpa rubet vultus meus;
supplicanti parce, Deus.

U dan onaj, u dan gnjeva,
ognjem svijet će sav da sijeva:
sa Sibilom David pjeva.

Kolik strah će na sve pasti
kada Sudac s višnjom vlasti
dođe pretrest' ljudske strasti!

S trublje čudan zvuk romoni,
u sva groblja budeć' roni
i pred prijestol mrtve goni.

Smrt i narav zadivljene,
motre ljude oživljene,
na sud Božji sakupljene.

Otvara se knjiga jada,
knjiga grešna ljudskog rada,
što će vagnut biti sada.

Kada Sudac sudit' stane,
sve će tajne biti znane,
sve grehote pokarane.

Što ću jadan tada zborit'
Komu ću se zagovorit',
gdje i dobre strah će morit'?

Kralju strašne veličine,
dajuč' spas ko dar s visine:
spasi mene, pun miline!

Sjeti se, o Spase mio,
da si za me putnik bio,
ne daj mi u paklu dio.

Ištući me trudan hoda,
spasenje mi križem poda,
zar da bude to bez ploda?

Višnji Suče, pravdo stroga,
sagřešenja prosti mnoga
prije dana osvetnoga.

Uzdišem ko krivac hudi,
griješ mi stidom lice rudi,
drščuč' prosim - ne osudi!

Qui Mariam absolvisti,
et latronem exaudisti,
mihi quoque spem dedisti.

Preces meae non sunt dignae,
sed tu, bonus, fac benigne,
ne perenni cremer igne.

Inter oves locum praesta,
et ab haedis me sequestra,
statuens in parte dextra.

Bas, zbor

Confutatis maledictis,
flammis acribus addictis,
voca me cum benedictis.

Oro supplex et acclinis,
cor contritum quasi cinis:
gere curam mei finis.

Solisti, zbor

Lacrymosa dies illa,
qua resurget ex favilla,
judicandus homo reus.

Huic ergo parce, Deus.
Pie Jesu Domine:
dona eis requiem.
Amen.

III. Offertorio

Solisti

Domine Jesu Christe, Rex gloriae:
libera animas omnium fidelum
defunctorum de poenis inferni
et profundo lacu.

Libera eas de ore leonis;
ne absorbeat eas tartarus,
ne cadant in obscurum.
Sed signifer sanctus Michael
repraesentet eas in lucem sanctam.
Quam olim Abrahae promisisti
et semini ejus.

Hostias et precas tibi, Domine,
laudis offerimus.
Tu suscipe pro animabus illis, quarum hodie
memoriam facimus.
Fac eas, Domine, de morte
transire ad vitam.

Mariju si opravdao,
raj zločincu obećao,
pa i meni nadu dao.

Molitva mi nema moći,
al' Ti blag si, ne daj poći
u plam vječni mojoj zloći.

K ovcima svojim kreni,
među jarad ne daj meni,
s desne strane mene djeni.

Kad potreseš grešnim svijetom,
plamenu ga predaš kletom,
zovni mene s vojskom svetom.

Molim u svoj sniženosti,
srca puna skrušenosti:
daj mi umrijet' u milosti.

Avaj dana suza, straha,
kada grešni stvor iz praha
pođe k sudu posljednjemu.

Spase blagi, ti nas vodi
u dvor svetih nebesnika,
u zbor sretnih blaženika.
Amen.

Gospodine Isuse Kriste, Kralju slave!
Izbavi duše svih vjernih mrtvih
od kazna paklenih,
iz dubokoga bezdana.

Izbavi ih iz usta lavljih,
da ih ne proždre ponor,
da ne padnu u tminu;
da ih sveti stjegonoša Mihael
privede u svetu svjetlost
kako nekoć obeća Abrahamu
i sjemenu njegovu.

Žrtve i molitve hvale
Tebi, Gospodine, prinosimo:
primi ih za duše onih
kojih se danas spominjemo.
Daj, Gospodine, da od smrti
prijeđu u život.

IV. Sanctus

Dvostruki zbor

Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt coeli et terra gloria tua.
Hosanna in excelsis!

Benedictus qui venit in nomini Domini.
Hosanna in excelsis!

V. Agnus Dei

Sopran, mezzosopran, zbor

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
dona eis requiem.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
dona eis requiem sempiternam.

VI. Lux aeterna

Mezzosopran, tenor, bas

Lux aeterna luceat eis, Domine,
cum sanctis tuis in aeternam;
quia pius es.

Requiem aeternam dona eis, Domine,
et lux perpetua luceat eis,
cum sanctis tuis in aeternam;
quia pius es.

VII. Libera me

Sopran, zbor

Libera me, Domine, de morte aeterna in die illa tremenda;
quando coeli movendi sunt et terra:
dum veneris judicare saeculum per ignem.

Tremens factus sum ego et timeo, dum discussio venerit
atque ventura irae, quando coeli movendi sunt et terra.

Dies irae, dies illa calamitatis et miseriae;
dies magna et amara valde.

Requiem aeternam, dona eis, Domine,
et lux perpetua luceat eis.

Organizator i nakladnik:
Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog,
Zagreb, Trg Stjepana Radića 4
Za nakladnika: Dražen Sirišćević, ravnatelj
Producentica: Martina Vukšić
Urednica: Jelena Vuković
Autorica teksta: Gordana Krpan

Svet, svet, svet, Gospodin Bog Sabaot.
Puna su nebesa i zemlja slave Tvoje.
Hosana u visini!

Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje.
Hosana u visini!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehе svijeta,
daruj im pokoj.
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehе svijeta,
daruj im pokoj.

Svjetlost vječna svjetlila im, Gospodine,
sa svetima Tvojima u vijeke,
jer si milostiv.

Pokoj vječni daruj im, Gospodine,
i svjetlost vječna svjetlila njima,
sa svetima Tvojima u vijeke,
jer si milostiv.

Oslobodi me, Gospodine, od smrti vječne, u dan onaj
strašni kad se stanu kretati nebesa i zemlja.
Dok budeš dolazio suditi svijet ognjem.

Uzdrhtao sam ja, i strašim se dok dolazi pretresanje
i buduća srdžba.

Dan onaj, dan srdžbe, bijede i nevolje,
dan velik i gorak jako.

Pokoj vječni daruj im, Gospodine,
i svjetlost vječna svjetlila njima.

Lektorica: Rosanda Tometić
Oblikovanje i grafička priprema: Daniel Ille
Tisak: Intergrafika TTŽ d.o.o., Zagreb
Naklada: 700 primjeraka
Cijena: 20 kuna
www.lisinski.hr

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCIJENJIV DOŽIVLJAJ!
19/20

Subota, 21. 12. 2019.

OLIVIER LATRY, orgulje

Program:

C. B. Balbastre: Noël Bourguignon

C. Franck: Pastoralna u E-duru, op. 19, FWV 31

L. Vierne: *Allegro vivace* iz Prve simfonije za orgulje u d-molu, op. 14

M. Dupré: Varijacije na staru božićnu temu *Noël nouvelet*, op. 20

G. Litaize: Reges Tharsis, meditacija na ofertorij Bogojavljenja

J. Langlais: Rođenje (*La Nativité*) iz Evandeoskih pjesama (*Poèmes évangéliques*), op. 2

O. Messiaen: Anđeli (*Les Anges*) i Bog među nama (*Dieu parmi nous*) iz Rođenja Gospodinova (*La Nativité du Seigneur*)

O. Latry: Improvizacija

Orguljaška gozba na francuski način

Naslovni orguljaš, u tragičnom požaru stradale katedrale Notre-Dame **Olivier Latry**, jedan je od najvećih i najtalentiranijih orguljaša na svijetu! Svjedoče o tome brojna gostovanja u glasovitim svjetskim koncertnim dvoranama, kao i nastupi s vodećim svjetskim orkestrima pod ravnanjem glasovitih dirigenata. Njegova snažna sklonost francuskom repertoaru odrazila se u snimci kompletnog orguljskog opusa Oliviera Messiaena za Deutsche Grammophon i na albumu s djelima Césara Francka. Rezidencijalni je umjetnik Dresdenske filharmonije, orguljaš emeritus Nacionalnog orkestra iz Montréala, predavač na Conservatoire National Supérieur de Paris... Dobitnik je brojnih nagrada u Francuskoj i izvan nje te počasni doktor Sveučilišta McGill u Montréalu.

Rijetke su prigode da zagrebačka publika čuje Walckerovu „kraljicu instrumenata“ u Dvorani *Lisinski*. Zato je gostovanje vrhunskoga Oliviera Latryja jedinstvena prilika da se uživa u zvuku Walckerovih orgulja i u vrhunskoj interpretaciji koja se ne propušta!

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCIJENJIV DOŽIVLJAJ!
19/20

Subota, 25. 1. 2020.

BEČKI SIMFONIČARI PHILIPPE JORDAN, dirigent

Program:

L. van Beethoven: Šesta simfonija u F-duru, op. 68, *Pastoralna*

L. van Beethoven: Peta simfonija u c-molu, op. 67, *Sudbinska*

Beethovenova idilično-sudbinska šetnja Bečom

Istovremeno kao vrhunski koncertni orkestar i veleposlanici grada kulture, **Bečki simfoničari** su simfonijska žila kucavica glazbenoga života Beča. Očuvanje tradicionalnog, bečkog orkestralnog zvuka glavna je zadaća u mnogim umjetničkim aktivnostima orkestra. Musikverein i Konzerthaus njihove su matične pozornice, na kojima su ih kroz povijest vodili velikani poput Richarda Straussa, Wilhelma Furtwänglera, Hansa Knappertsbuscha ili Herberta von Karajana. Oni su također oblikovali zvuk i interpretacijski stil te orkestralne institucije bogate tradicije, pratili je u sazrijevanju i učvrstili njezinu važnu poziciju na glazbenoj sceni kao jednoga od najvažnijih svjetskih orkestara. Prvi koncert Bečki simfoničari održali su u listopadu 1900. pod nazivom *Wiener Concertverein* pod ravnanjem Ferdinanda Löwea, a 120 godina poslije, u povodu 250. obljetnice rođenja Ludwiga van Beethovena, svjetlo dana ugledat će komplet od pet CD-ova s njihovim snimkama svih Beethovenovih simfonija, od kojih će na gostovanju u Dvorani *Lisinski* zagrebačka publika imati prilike čuti dvije: **Petu – Sudbinsku** i **Šestu – Pastoralnu**.

AUTOWILL
Vaš OPEL partner

ZAGREB
moj grad

Večernji list **60**
godina s vama

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI

NEPROCENJIV DOŽIVLJAJ INVALUABLE EXPERIENCE